

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

LEGEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Ministerul Educației

2.2 Descrierea situației actuale

Prezenta lege asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învățatură pentru antepreșcolari/preșcolari și elevi, reglementează sistemul de educație preuniversitar și statutul personalului didactic de predare, didactic auxiliar și de conducere din întregul sistem de învățământ de stat și particular, personalului didactic care îndeplinește funcții de îndrumare și control, precum și celorlalte categorii de personal didactic.

Conținutul Raportului „România Educată” (Raportul) stă la baza prezentei legi, măsurile de reformă cuprinse în acesta fiind rezultatul celei mai ample consultări naționale din zona educației de până acum.

De asemenea, prezentul proiect de lege este conceptualizat astfel încât România să aibă un cadru legal care să susțină procesul de aderare al României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), fiind fundamentat pe cinci principii de bază:

- Asigurarea calității și eficacității programelor de educație și formare și îmbunătățirea calității rezultatelor învățării;
- Promovarea egalității în ceea ce privește oportunitățile educaționale, asigurând accesul și succesul la educație de calitate pentru toți;
- Colectarea datelor și utilizarea informațiilor pentru a ghida dezvoltarea competențelor;
- Utilizarea instrumentelor de finanțare și a stimulentei pentru a orienta și încuraja investițiile în dezvoltarea competențelor;
- Implicarea părților interesate în proiectarea și implementarea de politici în domeniul educației.

Scopul Raportului a fost nu doar de a identifica probleme și soluții ci și de a cataliza energii, de a promova tema educației pe agenda publică și în societate și de a prioritiza la nivelul autorităților.

Procesul de consultare a fost amplu, a durat aproape cinci ani și a implicat peste 64 de instituții publice, organizații non-guvernamentale, autorități locale/centrale și peste 12.400 de persoane. Au fost organizate de către alte părți interesate peste 80 de evenimente sau proiecte sub egida „România Educată” iar Administrația Prezidențială a organizat nu mai puțin de 15 evenimente care au generat conținut relevant pentru proiect.

Prezenta lege este inițiată la un an de la publicarea Raportului „România Educată”. Începând cu data de 14 iulie 2021 și până la data inițierii prezentului proiect de Lege a învățământului preuniversitar, la nivelul Ministerului Educației și al tuturor instituțiilor din sistemul național de învățământ, au fost analizate din perspectiva fondului, soluțiile propuse, prin raportare la următoarele ținte din Raportul „România Educată”, pentru orizontul de timp 2025 - 2030:

- 30% dintre copiii de până în 3 ani, participă la educație ante-preșcolară;
- construirea a 2500 de creșe eficiente energetic, la nivel național;
- 96% dintre copii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară participă la îngrijire timpurie și educație;
- scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii, până la un nivel de cel mult 10%;
- asigurarea unui consilier în carieră la cel mult 500 de elevi;
- reducerea ratei analfabetism funcțional cu 50% (până la un nivel de cel mult 20%);
- până în 2030, proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute la citire, matematică și științe, conform metodologiei testelor PISA, va scădea, ajungând sub 15%;
- proporția elevilor de clasa a opta cu competențe scăzute în domeniul informatic ar trebui să fie sub 15%;
- creșterea ratei de promovare a testării de la finalul educației gimnaziale, până la 80%;
- creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat, în rândul absolvenților de învățământ secundar superior, până la 80%;
- creșterea, cu 30%, a numărului de absolvenți ai învățământului gimnazial care aleg să urmeze filiera profesională;
- cel puțin 25% dintre elevii care încep un program de educație profesională sunt înscriși într-o clasă care funcționează în regim dual;
- creșterea ratei de angajabilitate a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, până la 80%;
- formarea a 15.000 de cadre didactice din învățământul primar și 40.000 din învățământul gimnazial pentru aplicarea noului curriculum centrat pe competențe;
- creșterea finanțării educației pentru atingerea unui procent minim din cheltuiala publică, corelat cu media alocărilor pentru educație în statele membre ale UE.

Având în vedere faptul că în România:

- există una dintre cele mai mici rate de acces și participare la educația timpurie și de înscriere pentru copiii de 0-3 ani din Uniunea Europeană,
- rata de părăsire timpurie a școlii este de 15,6% în 2020 deși obiectivul național asumat în Strategia Europa 2020 este de 10%, raportat la ținta medie a UE de 9,9%,
- conform testelor PISA, elevii de 15 ani sunt plasați pe ultimele locuri din Uniunea Europeană, în ceea ce privește nivelul de competență la citit, matematică și științe. Dintre aceștia, 44% sunt definiți ca analfabeți funcțional,
- infrastructura educațională este precară și insuficient corelată cu nevoile școlilor care trebuie să fie sigure, moderne, digitalizate și verzi, conform standardelor actuale în domeniu,
- calificările sunt insuficiente sau nerelevante pentru piața muncii,
- educația profesională și tehnică este lipsită de calitate și insuficient corelată cu piața muncii,

prezentul proiect de lege propune soluții coerente, în acord cu cerințele beneficiarilor educației, având o reglementare unitară și sistematică a domeniului, pentru rezolvarea problemelor identificate la nivelul sistemului național de învățământ.

În prezent:

I. Educația timpurie necesită intervenții prin măsuri de reformă și asigurarea cadrului legal care să încurajeze implementarea proiectelor de ameliorare a aspectelor critice.

a. accesul și participarea la educația timpurie sunt mult sub indicatorul european referitor la participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu (86,3% România, în comparație cu 94,8% media UE în 2018). Infrastructura care să asigure cuprinderea copiilor în creșe și grădinițe este deficitară. Numărul redus de creșe nu poate asigura procesul de școlarizare, în prezent doar puțini copii sunt cuprinși în instituții de educație antepreșcolară (15,7%). De asemenea, absența altor tipuri de servicii alternative sau complementare generează imposibilitatea asigurării dreptului la educație pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu. Decalajele ratei de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar din mediul rural (82,3%) față de mediul urban (93,8%) sunt semnificativ reduse, aceeași problemă fiind întâlnită și în cazul copiilor romi cu vârsta între trei ani și vârsta de intrare la școală (38%).

b. în ceea ce privește resursa umană din creșe, lipsa unui sistem de formare continuă impactează în mod negativ atât procesul de învățământ cât și incluziunea între nivelurile antepreșcolar și preșcolar. În lipsa unor politici publice care să încurajeze accesul în cariera de educator –puericultor și a unui cadru legal eficient care să asigure o salarizare adecvată, profesia de educator –puericultor nu este una atractivă. De la momentul introducerii specializării educator-puericultor, în liceele pedagogice, au absolvit numai 250 educatori puericultori, din care doar 15% sunt angajați în creșe.

II. Potrivit Raportului „România educată”, „Învățământul primar și gimnazial reprezintă componenta comprehensivă a educației școlare în România. În anul școlar 2019/2020, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2.947.000, în scădere cu 32.000 față de anul anterior. Creșteri ale efectivelor de elevi se înregistrează totuși în învățământul preșcolar, gimnazial (urban), profesional și postliceal. În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere.

Schimbarea de structură a sistemului de educație, din anul școlar 2012/2013, a determinat efecte asupra ratei de cuprindere în învățământul primar și gimnazial. Începând cu 2012/2013, valoarea indicatorului a fost de 90-91%, cu o scădere semnificativă, până la valoarea de 87,6%, în anul școlar 2019/2020. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; în anul școlar de referință, valoarea înregistrată în învățământul primar este mai mare decât cea înregistrată în învățământul gimnazial. În învățământul primar, sunt cuprinși puțin peste 90%, dintre copiii de vârstă corespunzătoare iar în învățământul gimnazial, sub 85%. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special, la nivelul învățământului gimnazial. Ratele de participare sunt ușor mai mari pentru populația școlară masculină, comparativ cu populația feminină. Este posibil ca ratele de cuprindere să fie influențate și de migrația externă, care nu este pe deplin monitorizată statistic. Învățământul primar și gimnazial (secundar inferior) suferă de pe urma unor probleme de calitate, semnalate mai ales cu ocazia testărilor internaționale. Așa cum s-a arătat în capitolul III, rezultatele

elevilor români la testarea PISA 2018 arată o scădere, prin comparație cu cele din anul 2015, plasând România pe ultimele locuri la nivel european.”

III. Învățământul secundar superior din România cuprinde, în acest moment, clasele IX-XII/XIII, cu trei filiere: teoretică, vocatională și tehnologică, precum și învățământul profesional, cu o durată minimă de 3 ani.

Învățământul liceal, vocațional și tehnologic, învățământul profesional și învățământul postliceal se organizează pentru profiluri, specializări și calificări stabilite de Ministerul Educației, în conformitate cu Registrul național al calificărilor. În prezent, în România funcționează un număr semnificativ de unități de învățământ liceal de tip „mozaic” care nu pot asigura un proces de educație defășurat cu resursă umană cu profilul profesional adaptat specializării. La nivelul sistemului național de învățământ funcționează licee pedagogice atât cu filiere vocaționale cât și cu filiere profesionale. În contextul în care reforma implementată prin prezenta lege statuează un profil al cadrului didactic adaptat nivelului și în concordanță cu profilul educațional al elevului, apare ca o necesitate crearea mecanismului de asumare a filierei și de omogenizare la nivel de proces, în funcție de specificul fiecărei filiere. Asumarea filierei la nivelul unităților de învățământ liceal ar avea ca efect profesionalizarea resursei umane și un proces de educație de calitate pentru absolvenți, în conformitate cu așteptările acestora și cu nevoile de pe piața forței de muncă.

Pe de altă parte avem în vedere și faptul că învățământul liceal este centrat pe dezvoltarea și pe diversificarea celor 8 competențe-cheie și pe formarea competențelor specifice în funcție de filieră, profil, specializare sau calificare iar existența unor norme minimale pentru *învățământul dual*, acesta fiind doar definit ca o formă de organizare a învățământului profesional, fără a exista norme de integrare a acestuia din perspectiva organizării în circuitul rețelei școlare, nu poate asigura o rută viabilă de educație și de formare profesională.

IV. În ceea ce privește educația incluzivă în România, potrivit Raportului „România educată”, „practicile educaționale în ceea ce privește elevii cu dizabilități reflectă un model ce acordă mai multă atenție tratamentului medical decât dezvoltării de competențe pentru independență.

Categoria de „copii cu nevoi educaționale speciale” (CES) se referă adesea la copiii cu dizabilități. Cadrul legal existent prevede integrarea elevilor CES fie în școli speciale, fie în clase speciale din școlile „de masă”, fie în grupuri speciale din clase de masă, fie individual în clase de masă, în școli de masă. Astfel, reglementările legale în vigoare creează confuzie și lipsă de încredere în rândul părinților și al beneficiarilor. În plus, ele subliniază, mai degrabă, dreptul copiilor cu dizabilități la educație segregată. În absența unor măsuri de incluziune „dreptul la educație pentru copiii cu dizabilități din România nu este respectat” (UNESCO, 2020, p.30). De asemenea, un sistem robust de monitorizare a datelor privind copiii cu dizabilități / CES nu există în România.

În prezent, pentru preșcolarii spitalizați pentru o perioadă îndelungată nu se organizează proces de educație. Copiii internați în spital au nevoie de educație ca o formă de susținere emoțională și adaptată posibilității acestora precum și de cadre didactice specializate care să poată susține o activitate de predare care în același timp să fie și un real suport emoțional pentru aceștia.

Respectarea CRPD (și a GC4) în Europa a devenit forța motivaatoare pentru reformă în țări precum Malta, Cipru și Portugalia. Fiecare dintre aceste țări a inițiat reforma din puncte diferite, a întâmpinat obstacole diferite și a creat oportunități diverse, toate bazate pe cei 9 piloni ai GC4:

1. Abordare holistică a întregului sistem;
2. Recunoașterea importanței contribuției întregului mediu educațional;
3. Abordarea de tipul „Persoană ca întreg”;
4. Construcția unui cadru de profesori de sprijin pentru toți elevii;
5. Respectarea principiului diversității și valorificarea acesteia;
6. Crearea de spații de învățare prietenoase cu elevul, accesibile (în care toți se simt în siguranță, sprijiniți și stimulați);
7. Asigurarea unor tranziții eficiente între diverse nivele educaționale;
8. Crearea de parteneriate între mediul de învățare și comunitatea mai largă;
9. Monitorizarea educației incluzive cu ajutorul tuturor actorilor importanți.”

V. În ceea ce privește Curriculumul și evaluarea, începând cu anul 2015, Ministerul Educației a demarat un amplu proces de reformă curriculară pentru gimnaziu, concretizat prin adoptarea noului plan-cadru, în luna aprilie 2016 și a noilor programe școlare, cu aplicabilitate progresivă.

Potrivit Raportului, „Reforma curriculară de liceu se lasă însă așteptată. Legea educației naționale nr.1/2011 prevede ca elevii care au învățat după un curriculum nou bazat pe competențe încă din clasa pregătitoare, odată cu aplicarea reformei curriculare, proces pe care l-au traversat neîntrerupt până în clasa a VIII-a, ar fi trebuit să aibă la intrarea în clasa a IX-a o continuare a pregătirii după planuri-cadru, programe și manuale noi. În schimb, prin amânarea aprobării planurilor cadru, aceștia învață după programele vechi, aprobate în 2009, după același curriculum.

Se constată un puternic impact al statutului socio-economic al familiilor asupra rezultatelor școlare ale elevilor. Disparitățile rural-urban în educație persistă. Peste 40% dintre școlarii din România din învățământul primar și gimnazial merg la școală în mediul rural, cu rezultate educaționale mai scăzute. Discrepanța mare a rezultatelor obținute de elevi la examenele naționale indică o problemă de inechitate structurală. Măsurile de îmbunătățire a echității în educație și furnizarea de servicii de sprijin pentru elevii dezavantajați rămân, în continuare, slabe.

În ceea ce privește sistemul de evaluare, persistă anumite probleme, dintre care menționăm: lipsa unei viziuni unitare asupra rolului evaluărilor; necorelarea dintre evaluările naționale și cele de la clasă, existând o lipsă a interpretării și utilizării datelor; axarea sistemului de evaluare pe ierarhizarea elevilor și penalizarea acestora, în cazul în care nu ating standardul impus, în detrimentul creșterii rolului evaluării în învățare și autocunoaștere, care s-ar putea obține prin primirea unui feedback concret și constructiv; lipsa de standardizare a evaluărilor și acordarea unei importanțe scăzute evaluării competențelor transversale și competențelor-cheie din profilul absolventului, în cadrul tuturor formelor de evaluare. Numărul mare de ore petrecute la școală și conținuturile stufoase ale programelor școlare nu răspund așteptărilor, conținuturile disciplinelor nu sunt corelate, predarea și evaluarea nu se realizează transdisciplinar. Legea educației naționale nr.1/2011 a înlocuit, în teorie, învățarea bazată pe livrarea de cunoștințe și a statuat dezvoltarea competențelor cheie, recomandate la nivel european. În practică, angajarea în practici didactice relevante care conduc la dezvoltarea efectivă a acestor competențe, s-a dovedit a fi mult mai dificilă.

Potrivit Raportului „Există două mari tranziții în cadrul educației preuniversitare. Prima este cea de la finalul clasei a VIII-a, când are loc tranziția spre învățământul secundar superior. Aceasta se face prin repartizare, pe baza rezultatelor obținute la evaluarea națională. Obținerea unei note de 5

nu este un criteriu de continuare spre educația liceală sau profesională, clasa a IX-a făcând parte din educația obligatorie. Totuși, rezultatele la evaluarea națională generează un proces selectiv de repartizare în care, de regulă, elevii cu cele mai bune rezultate optează pentru colegii naționale, apoi pentru alte licee teoretice și licee tehnologice. Școlile profesionale nu atrag, de regulă, elevi cu rezultate școlare bune, deși există un număr de școli profesionale prestigioase, mai ales dintre cele cu educație în regim dual, cu sistem propriu de selecție pentru admitere."

VI. În ceea ce privește cariera didactică și parcursul profesional, absența profilului profesional și lipsa reglementării în ceea ce privește definirea rolului cadrului didactic conduc la imposibilitatea adaptării la realitățile unei Românie moderne și la nevoile elevilor. Pe de altă parte elevii nu pot fi motivați astfel încât să parcurgă un proces de învățare autonom, nu sunt încurajați să-și dezvolte competențele conform profilului acestora. De asemenea, absența profilului cadrului didactic care ar trebui să aibă la baza setul standardelor de calitate pentru formarea inițială conduce la o adaptare deficitară a cadrelor didactice debutante în noua carieră. La nivelul sistemului educațional din România, standardele ocupaționale pentru profesori au fost elaborate și publicate în 1999. În practică, acestea au fost opționale, iar, odată cu Legea educației naționale nr. 1/2011, au devenit caduce. În 2020, Ministerul Educației a demarat programe-pilot de masterat didactic, structurate conform unui profil de competențe rezultat în urma unui proces finalizat cu consultare publică. O serie de alte documente normative elaborate și administrate de Ministerul Educației sau de alte instituții subordonate (ARACIS, ARACIP etc.) reglementează aspectele legate de formarea și de evaluarea profesorilor, fără însă ca aceste referințe să fie pe deplin corelate și integrate. Astfel, absența unui cadru conceptual coerent și unitar creează discontinuități și blocaje în dezvoltarea calității formării și a practicilor profesorilor (Kitchen et al., 2017; Comisia Europeană, 2020). "

VII. Conform Raportului, în ceea ce privește guvernanta unităților de învățământ din România, „au fost identificate următoarele probleme cu caracter general:

- Absența standardelor profesionale pentru funcțiile de conducere de la nivelul unităților de învățământ;
- Absența unui profil bine definit al directorului, care să rezulte din standardele profesionale, competențele, rolurile și responsabilitățile acestuia, precum și o clarificare a situațiilor de incompatibilitate;
- Ocuparea funcției de director se face fără o pregătire inițială adecvată în domeniul managementului educațional. Nu este asigurată o pregătire de bază unitară și axată pe provocările curente, nici înainte și nici ulterior obținerii funcției de director;
- Inexistența unui traseu predefinit de dezvoltare profesională care să vizeze perioada anterioară preluării mandatului (formare inițială), pregătirea pentru începerea carierei manageriale (sistem de mentorat) și/sau formarea continuă pe parcursul mandatelor (de exemplu, un sistem de tip *coaching*, cursuri de formare specifice etc.);
- Rolul crescut al inspectoratelor în numirea/organizarea concursurilor pentru ocuparea funcției de director, în defavoarea rolului comunității școlare, în care managerul va activa;
- Opțiunile curente de formare continuă a directorilor de școală nu garantează că ei își dezvoltă, în urma absolvirii cursurilor, competențele de care au nevoie pentru a face față situațiilor diverse și complicate, specifice activității de management educațional.

Toate aceste probleme sunt cauzate de lipsa unei viziuni unitare și asumate, la nivelul întregului sistem, privind rolul și profilul managerului, care nu pot fi alienate de componente esențiale,

precum formarea inițială și continuă, evaluarea activității, responsabilitate și capacitatea de autonomie decizională.”

VIII. În prezent, așa cum reiese și din **Raportul „România Educată”, „dezvoltarea competențelor digitale** se realizează în cadrul unor discipline separate, obligatorii pentru învățământul secundar (gimnazial, liceal și profesional), respectiv opționale (pentru învățământul primar). Pe fundalul pandemiei COVID-19, odată cu luna martie 2020, care a reconfigurat practicile educaționale de la interacțiunea „față-în-față” la mediul online, o serie de deficiențe s-au remarcat: nivel insuficient de acoperire cu semnal la internet; nivelul insuficient al competențelor digitale în rândul elevilor și al profesorilor; insuficiente dispozitive hardware în rândul profesorilor și al elevilor; lipsa platformelor și a resurselor educaționale online proprii.

Situația din România contrastează cu cea din alte state europene, care au investit resurse semnificative pentru digitalizare în ultimii ani.”

IX. Potrivit art. 101 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, toate unitățile școlare din învățământul preuniversitar sunt finanțate astfel:

- finanțarea de bază;
- finanțarea complementară;
- finanțarea suplimentară.

Finanțarea de bază asigură desfășurarea, în condiții normale, a procesului de învățământ și este calculată pe baza costului standard per elev/preșcolar, adoptat anual prin hotărâre de guvern. Aprobarea costului standard per elev/preșcolar se face de către Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (CNFIP), în care sunt reprezentate și structurile asociative ale administrației publice locale.

Finanțarea de bază are cea mai mare pondere în finanțarea totală a școlilor și acoperă toate salariile personalului angajat în învățământul preuniversitar, precum și cheltuieli de pregătire a personalului, de evaluare periodică a elevilor și unele costuri curente.

Fiecare unitate școlară (publică sau privată) primește finanțare de bază, conform costurilor standard diferențiate pe profilul de elev/preșcolar, nivel de învățământ și zonă geografică. Având în vedere alocarea financiară bazată pe numărul de elevi, se realizează o serie de corecții, în vederea bunei funcționări a sistemului.

Finanțarea complementară asigură cheltuieli de capital (investiții și reparații majore), cheltuieli sociale și alte cheltuieli asociate procesului de învățământ preuniversitar de stat, care nu fac parte din finanțarea de bază a unităților școlare (subvenții pentru cantine și cămine, evaluări obișnuite ale elevilor, burse, transportul elevilor și costurile de transfer ale profesorilor, concursuri școlare, activități extracurriculare, participarea la proiecte europene și alte costuri curente care nu sunt acoperite de finanțarea de bază). Fondurile sunt alocate pe categorii de cheltuieli și distribuite autorităților locale, prin intermediul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene (DGFP). Consiliile județene și locale pot contribui la finanțarea complementară din bugetele proprii.

Finanțarea suplimentară se acordă, ca sumă globală fixă, din bugetul Ministerului Educației, ca mecanism de stimulare a calității și a echității în educație: de exemplu, pentru premiarea unităților de învățământ preuniversitar de stat cu rezultate deosebite în domeniul incluziunii sau pentru cele care au rezultate ale învățării semnificative. Din această sursă, este asigurată și finanțarea programelor naționale ale Ministerului Educației, componenta locală aferentă proiectelor cofinanțate de Guvernul României/rambursările de credite externe aferente proiectelor cât și alte programe.

Potrivit „Raportului” ,, având în vedere media UE, se poate considera că sistemul de învățământ preuniversitar rămâne subfinanțat. Subfinanțarea afectează în mod diferit nivelurile de educație; de exemplu, ponderea cheltuielilor pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial este semnificativ mai redusă în comparație cu media UE (peste 8 p.p. conform datelor EUROSTAT); învățământul terțiar este singurul care are o medie foarte apropiată de cea a statelor membre. Peste 91% din execuția bugetară (finanțare de bază) este reprezentată de cheltuielile de natură salarială, ceea ce lasă puține resurse pentru asigurarea altor tipuri de cheltuieli.

O problemă cronică a sistemului de finanțare este lipsa de corespondență cu nevoile existente la nivel de sistem. Calculul costului standard per elev nu are la bază o fundamentare adecvată scopului. În practică, costul standard se calculează plecând de la alocarea financiară generală (de la resursele disponibile) și nu de la nevoile reale de finanțare. Includerea plății salariilor cadrelor didactice în costul standard per elev duce la o alocare sub necesar, în cazul școlilor din mediul rural cu un număr de elevi „sub efectiv”. De asemenea, mecanismul de finanțare nu ia în considerare capacitatea autorităților locale de a susține educația, atât din punctul de vedere al personalului propriu, cât și din punct de vedere financiar (din venituri proprii). De altfel, atribuțiile autorităților locale în domeniul educației (și finanțării acesteia) sunt insuficient definite, responsabilitățile între autoritățile locale, școli și Minister fiind încă slab corelate. (...)

O problemă sistemică este și existența unui sistem insuficient dezvoltat de colectare și analiză a datelor privind finanțarea educației. România se confruntă cu lipsa unor date statistice complete, de încredere, la zi cu privire la bugetul și la execuția bugetară a unităților de învățământ de nivel preuniversitar. Există, în prezent, o expertiză limitată în aria analizei datelor privind finanțarea educației și un număr limitat de rapoarte publicate în această arie; de exemplu, de mulți ani, Raportul privind starea sistemului de învățământ preuniversitar nu mai include indicatori din aria finanțării educației, iar rapoartele INS au, de asemenea, slab documentată această componentă.”

X. În ceea ce privește sprijinirea excelenței, modul de organizare al Centrelor de excelență este unul deficitar, acestea nefiind conectate la nevoile unităților de învățământ preuniversitar. Utilizarea ineficientă a resurselor umane existente la nivelul sistemului național de învățământ a constituit un mare neajuns în funcționarea optimă a acestor unități.

XI. Calitatea procesului educațional

Școala bună trebuie să fie spațiul în care copilului, elevului, tânărului li se asigură premisele unei învățări eficiente și armonioase prin care se pun bazele învățării pe tot parcursul vieții și ale stării de bine dobândite prin cunoaștere. Abordarea conceptuală a asigurării calității pentru ca fiecare unitate de învățământ preuniversitar să dobândească statutul de școală bună trebuie să fie una integrată din perspectiva procesului și să răspundă nevoilor beneficiarilor finali.

În România mecanismele de asigurare a calității sunt neschimbate încă din anul 2005, deși momentul intrării în vigoare a Legii educației naționale nr. 1/2011 trebuia să fie un moment „zero” pentru schimbarea paradigmei sistemului de asigurare a calității.

Așa cum este statuat în SDG4 din Agenda pentru Dezvoltare Sustenabilă, până în anul 2030 trebuie asigurată educație de calitate incluzivă și echitabilă pentru toți împreună cu oportunități de învățare pe tot parcursul vieții.

2.3 Schimbări preconizate

A. Organizarea sistemului de învățământ

I. Potrivit proiectului prezentei legi, sistemul de învățământ preuniversitar are la bază următoarele valori:

- a) Starea de bine – crearea unui mediu favorabil învățării și a unui climat predictibil, de încredere care să asigure confortul fizic și psihic, creșterea stimei de sine și dezvoltarea personală pentru beneficiarii primari ai educației;
- b) Echitatea – respectarea dreptului fiecărui beneficiar de a avea șanse egale de acces, participare și de atingere a potențialului său optim;
- c) Excelența – atingerea celui mai înalt nivel de educație și formare profesională care vizează domeniile de competențe ale elevului, competență profesională a cadrului didactic/personalului de conducere din învățământ care determină îmbunătățirea permanentă a strategiilor didactice în activitatea profesională;
- d) Integritatea – asigurarea de repere valorice și promovarea eticii în educație;
- e) Profesionalismul – menținerea de standarde ridicate în furnizarea de servicii educaționale pentru beneficiarii primari ai sistemului de învățământ;
- f) Respectul – adoptarea unor atitudini/comportamente de relaționare adecvate, pozitive, dezirabile, de apreciere/considerație în diferite contexte, față de alte persoane, instituții, mediu și societate, ca parte a formării;
- g) Flexibilitatea – adaptarea la noi contexte și direcții care asigură un parcurs dinamic de învățare în vederea dobândirii și dezvoltării de competențe;
- h) Transparența – asigurarea unui sistem educațional deschis prin promovarea unei comunicări asertive și oneste în procesul de educație și prin utilizarea unor mecanisme eficiente în procesul de învățare-evaluare.
- i) Colaborarea – dezvoltarea parteneriatelor educaționale cu mediul universitar, comunitatea, familia, mediul de afaceri în vederea parcurgerii traseului educațional de către beneficiarul direct;
- j) Diversitatea - acceptarea și promovarea unui sentiment puternic de identitate individuală bazată pe caracteristici personale, puncte forte, abilități, interese și perspective diferite;
- k) Incluziunea – îmbunătățirea permanentă a serviciilor oferite tuturor membrilor comunității, indiferent de particularitățile individuale, care să asigure participarea, dezvoltarea comportamentelor adaptative, dezvoltarea abilităților cognitive, construirea unor relații afective pozitive, asigurarea stării de bine, cu accent pe nevoile individuale ale beneficiarului.

Principiile care guvernează învățământul preuniversitar sunt reglementate astfel:

- a) principiul nediscriminării - în baza căruia accesul la educație de calitate se realizează fără discriminare;
- b) principiul calității - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- c) principiul relevanței - în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economică;
- d) principiul eficienței - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;
- e) principiul descentralizării decizionale - în baza căruia deciziile principale se iau de către cei implicați direct în procesul educațional;
- f) principiul răspunderii publice - în baza căruia unitățile de învățământ răspund public de performanțele lor;

- g) principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;
- h) principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;
- i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- j) principiul asigurării egalității de șanse - eliminarea diferențelor privind accesul și tratamentul pentru toți beneficiarii primari ai educației, fără niciun fel de discriminare/asigurarea unui traseu echitabil pentru toți beneficiarii primari ai sistemului de educație;
- k) principiul transparenței - concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;
- l) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- m) principiul incluziunii sociale – acceptarea cu drepturi depline în comunitate, asigurarea participării active a persoanelor dezavantajate la procesul de educație în ansamblul său,
- n) principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia - vizează racordarea disciplinelor și ariilor curriculare la dezvoltarea cunoașterii actuale, corelat cu vârstele școlare și cu psihologia vârștelor, conducând la stabilirea disciplinelor de studiu pentru fiecare nivel de educație în funcție de recomandările rezultate din determinarea interesului și aptitudinilor elevilor în raport cu competențele cheie vizate;
- o) principiul participării și responsabilității părinților/ reprezentanților legali - orientează acțiunile părinților/reprezentanților legali în raport cu activitățile școlii pentru a contribui la un parcurs educațional de succes al elevilor într-o manieră responsabilă și complementară, stabilind limitele de intervenție a părinților în activitățile școlii ;
- p) principiul promovării educației pentru viață prin dezvoltarea competențelor specifice educației pentru sănătate, educației pentru mediu, educației financiare și educației juridice, precum și pentru practicarea educației fizice și activităților sportive;
- q) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut;
- r) principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare - prin comunicare transparentă, pentru a asigura o încredere ridicată a beneficiarilor actului de predare, învățare și colaborarea și construirea unui parteneriat cu familia în domeniul învățării elevului, în domeniul dezvoltării lui fizice, intelectuale și morale, ca principal instrument al realizării unui sistem de educație deschis;
- s) principiul respectării dreptului elevului la opinie, ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

II. În ceea ce privește educația timpurie, prezentul proiect de lege transpune viziunea Raportului România Educată prin:

- reglementarea nivelului de educație timpurie ca sistem integrat format din învățământul antepreșcolar (3 luni - 3 ani) și învățământul preșcolar (3 - 6 ani), ambele cuprinzând grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare. Educația timpurie se organizează în creșe, grădinițe și în centre de zi. Creșele fac parte din sistemul național de învățământ preuniversitar și oferă copiilor antepreșcolari cu vârste cuprinse între 3 luni și 3 ani servicii integrate de educație, îngrijire și supraveghere;
- reglementarea nivelului de educație timpurie ca sistem incluziv, asigurarea componentei de incluziune prin realizată de Centrul Național pentru Educație Incluzivă, cu atribuții în ceea ce

privește consilierea școlară, asistența educațională și elaborarea standardelor de calitate pentru educația timpurie;

- reglementarea serviciilor complementare care să coexiste cu serviciile standard de educație timpurie. În localitățile în care nu există creșe, grădinițe sau centre de zi, se vor putea dezvolta servicii de educație timpurie complementare de tip ludotecă, grup de joacă, grădiniță comunitară, care vor funcționa ca structuri ale unităților de învățământ și centrelor de zi din localități limitrofe.

Cu privire la învățământul secundar superior- liceal, acesta se va derula în licee teoretice, licee vocaționale și licee profesionale și cuprinde clasele a IX-a - a XII-a. Unitățile de învățământ liceal vor funcționa cu respectarea principiului asumării filierei în care școlarizează.

În cadrul învățământului liceal funcționează trei filiere distincte:

- a) filiera teoretică cu profilurile umanist și real;
- b) filiera vocațională cu profil militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic;
- c) filiera profesională cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului.

Ministerul Educației va stabili criteriile de încadrare a unei unități de învățământ liceal într-una dintre cele trei filiere, teoretică, vocațională sau profesională prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului proiect de lege. Liceele care funcționează cu filierele teoretică sau vocațională se vor constitui în filiera asumată minimum 2/3 din numărul de clase pe nivel, pentru toate clasele care funcționează în cadrul acestora, inclusiv în structurile arondate.

Unitățile de învățământ liceal profesional se vor organiza cu o singură filieră – filiera profesională - și unul sau mai multe profiluri. În cadrul profilurilor se pot organiza una sau mai multe calificări profesionale sau specializări, conform legii.

Unitățile de învățământ liceal teoretice vor putea include și clase din filiera vocațională și se vor organiza cu unul sau mai multe profiluri. În cadrul profilurilor se pot organiza una sau mai multe calificări profesionale sau specializări, conform legii.

Unitățile de învățământ liceal vocațional vor putea include și clase din filiera teoretică și se vor organiza cu unul sau mai multe profiluri. În cadrul profilurilor se pot organiza una sau mai multe calificări profesionale sau specializări, conform legii.

Fiecare filieră are multiple specializări și se derulează în contexte de învățare diverse, care să stimuleze creativitatea, spiritul critic și dorința de explorare/investigare a elevului. Filiera profesională și filiera vocațională vor o orientare practică și activitățile de predare/învățare/evaluare se vor putea derula, parțial, la potențiali angajatori sau instituții relevante. În educația profesională nonduală și în cea vocațională, procesul educațional se va derula atât în școală, cât și în spații speciale de practică.

Se va reglementa **transferul între cele trei filiere ale învățământului secundar superior**, în baza unor examene competitive, în funcție de numărul de locuri existente, înainte de atingerea capacității maxime de școlarizare. Testele vor fi comprehensive, axate pe testarea competențelor necesare pentru a efectua transferul, iar participarea la aceste teste nu poate fi limitată prin condiții suplimentare. Testele vor permite inclusiv schimbarea anului de studiu.

III. Se reconfigurează cadrul legal pentru funcționarea consorțiilor școlare și consorțiilor de învățământ dual. Astfel, autoritățile administrației publice locale vor putea decide înființarea consorțiilor școlare. Consorțiile școlare sunt parteneriate contractuale între unitățile de învățământ acreditate care asigură:

- a) prioritate la mobilitatea personalului între unitățile membre ale consorțiului;
- b) utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu;

c) lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora.

Cadrul general pentru înființarea, funcționarea și desființarea consorțiilor școlare se va reglementa prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Se asigură în același timp cadrul legal pentru cooperarea cu toți factorii implicați, inclusiv universitățile, pentru crearea unor **campusuri de învățământ profesional dual**, de importanță regională, care oferă programe comprehensive de formare cu nivele de bază (ISCED 3-5) și avansate (ISCED 6-8) și dezvoltarea infrastructurii de învățământ profesional dual, în jurul principalilor poli de dezvoltare, cu rute complete.

Consortiile școlare sunt parteneriate contractuale între unitățile de învățământ acreditate, nu se vor supune procedurii de autorizare/acreditare și vor asigura: prioritate la mobilitatea personalului între unitățile membre ale consorțiului, utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu precum și lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora.

Consortiile de învățământ dual sunt forme de asociere formate cel puțin din următoarele tipuri de entități: licee profesionale de stat și/sau particulare acreditate, instituții de învățământ superior acreditate, autorități publice locale și operatori economici. Consorțiul poate include și alți parteneri relevanți în domeniul pregătirii profesionale care pot susține un ecosistem extins de formare duală. Consorțiile de învățământ dual vor sta la baza dezvoltării unor centre/campusuri profesionale integrate care deservește învățământul liceal dual și învățământul universitar dual și care reprezintă parte a infrastructurii școlare, infrastructurii universitare și infrastructurii operatorilor economici și a partenerilor pusă la dispoziția consorțiului pentru procesul de învățământ, fără scop patrimonial.

IV. Educația specială și educația incluzivă - Pornind de la conceptul educației speciale și educației incluzive din Raportul România Educată, conform căruia: „Ministerul Educației va sprijini tranziția tuturor școlilor către un sistem pedagogic diferențiat pe un model pedagogic de intervenție în trei pași, care ghidează personalizarea strategiei pedagogice pentru fiecare elev, în funcție de nevoile sale, în detrimentul identificării doar a elevilor cu CES”, prezentul proiect va asigura cadrul legal pentru ca, începând cu grupa mică din învățământul preșcolar, pentru respectarea interesului superior al copilului, educația specială să se realizeze în baza unui sistem de sprijin pe cinci niveluri, astfel:

a) Sprijinul incluziv general, de nivel 1, este o formă de educație incluzivă de care beneficiază elevul/preșcolarul cu dizabilități/nevoi speciale/tulburări specifice de învățare ușoare și pe care cadrul didactic, cu consultarea specialiștilor din cadrul compartimentului de asistență psihopedagogică, îl poate oferi singur, în condiții de predare obișnuite, sub formă de activități individuale de sprijin și aranjamente de predare-evaluare flexibile. Acest tip de sprijin poate include și intervenții sporadice, limitate în timp, ale unor specialiști din compartimentul de asistență psihopedagogică.

b) Sprijin incluziv de nivel 2 este o formă de educație incluzivă de care beneficiază elevul/preșcolarul cu dizabilități/nevoi speciale ce necesită intervenția regulată a unor specialiști care să sprijine procesul de predare-învățare, proces care se poate desfășura în totalitate în sala de clasă obișnuită dar presupune prezența unui cadru didactic de sprijin, a unui asistent personal, a unui facilitator, a unui interpret mimico-gestual, a unui consilier școlar, a unui psiholog, a altui specialist sau a unei alternanțe a acestora.

c) Sprijinul incluziv de nivel 3 este o formă de educație incluzivă de care beneficiază elevul/preșcolarul ale cărui dizabilități/nevoi speciale presupun anumite activități de sprijin care nu se pot desfășura în sala de clasă obișnuită în condiții normale și care are nevoie de intervenții individualizate ale unor specialiști pentru a își atinge potențialul maxim de dezvoltare. Elevul/prescolarul beneficiază de o

reducere a componentei curriculare cu cel mult 20% pentru a permite activități terapeutice cu logopezi, kinetoterapeuți, consilieri școlari, psihologi școlari, după caz, în spații dedicate. Elevul/prescolarul beneficiază de suport educațional individualizat sau în grupuri de lucru mici prin cadre didactice de sprijin, în timpul și în afara orelor de curs.

d) Sprijinul incluziv de nivel 4 este o formă de educație incluzivă de care beneficiază elevul/prescolarul ale cărui dizabilități/nevoi speciale presupun un nivel sporit de asistență și intervenții individualizate complexe și integrate pentru a își atinge potențialul maxim de dezvoltare. Elevul/prescolarul beneficiază de curriculum diferențiat și programe speciale, desfășoară între 80 și 90% din activitățile de învățare în spații dedicate în cadrul unităților de învățământ, în grupuri reduse, și participă la activități limitate de educație generală, în funcție de propriul profil.

e) Sprijinul special de nivel 5 este o formă de educație specială, iar responsabilitatea principală pentru implementarea lui revine cadrului didactic din unitățile de învățământ special. Este asigurat acelor elevi ale căror obiective de creștere, dezvoltare sau învățare nu pot fi atinse prin măsuri de sprijin incluziv.

În învățământul antepreșcolar, educația specială se va organiza sub forma grupelor de intervenție timpurie, pentru copiii cu surdocecitate/dizabilități senzoriale multiple, asigurându-se terapii specifice de recuperare și compensare, precum și servicii specializate de asistență socială, medicale, psihologice, consiliere, audiometrie, ortofonie, corelate și potrivite nevoilor educaționale specifice. Modul de organizare, terapiile și serviciile de intervenție timpurie se vor reglementa prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Centrul Național pentru Educație Incluzivă va forma cadre didactice din învățământul de masă în vederea dobândirii competențelor specifice activităților didactice realizate pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Pentru nivelurile 1-2 se va asigura o finanțare majorată cu 75% față de costul standard/antepreșcolar/preșcolar/elev, iar pentru nivelurile 3-4 se va asigura o finanțare majorată cu 100%.

V. Pentru copiii, preșcolarii și elevii cu boli cronice sau cu alte boli sau afecțiuni, spitalizați pentru o perioadă îndelungată, respectiv mai mare de 4 săptămâni, se organizează „Școala din spital”, în cadrul căreia procesul de învățământ se realizează individual, în grupe sau clase, în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.

Școala din spital va fi organizată și va funcționa în cadrul universităților de medicină și farmacie. Unitățile de învățământ preuniversitar -școli din spital - se vor înființa prin ordin al ministrului educației, la propunerea Senatului universitar și vor fi acreditate prin efectul legii. Școala din spital înființată în cadrul unei universități de medicină și farmacie poate asigura procesul instructiv-educativ pentru preșcolarii/elevii din spitalele de pe raza teritorială a acestora, pentru preșcolarii și elevii din spitalele aflate în județe limitrofe, precum și pentru orice alt spital care solicită asigurarea procesului instructiv-educativ pentru copiii, preșcolarii, elevii internați pentru o perioadă mai mare de 4 săptămâni, indiferent de numărul acestora. Procesul de învățământ din cadrul acestora va putea fi desfășurat de cadre didactice titulare în învățământ, de cadre didactice membre ale Corpului Național al Profesorilor pentru Școala din Spital.

În cadrul școlilor din spital vor putea fi desfășurate, cu aprobarea medicului șef de secție din spital și în regim de voluntariat, activități educative și orice alte activități extradidactice la solicitarea copiilor/preșcolarilor/elevilor.

Elevii înscriși în forma de școlarizare școala din spital, care în clasa a VIII a sunt internați pentru o perioadă mai mare de 6 luni, vor putea fi admiși la liceu fără susținerea evaluării naționale.

VI. În ceea ce privește portofoliul educațional și curriculumul la decizia școlii, acestea au fost reglementate astfel încât să definească corect parcursul școlar, iar evaluarea elevului să fie realizată prin observarea parcursului acestuia pe baza unui profil de dezvoltare specific vârstei și înregistrarea progresului în portofoliul personal educațional. La învățământul primar, elevul va opta în cadrul curriculumului la decizia școlii pentru 2-4 ore pe săptămână. La învățământul secundar inferior, elevul va opta în cadrul curriculumului la decizia școlii pentru 3-5 ore pe săptămână. La învățământul liceal, elevul va opta în cadrul curriculumului la decizia școlii pentru 6-8 ore pe săptămână.

Curriculumul la decizia școlii se va constitui atât din pachete de discipline opționale oferite la nivel național, regional și local, cât și din pachete de discipline opționale oferite la nivelul unității de învățământ.

Pentru învățământul profesional și tehnic, curriculumul la decizia școlii va fi elaborat de unitatea de învățământ, în parteneriat cu operatorii economici/autoritățile administrației publice locale, pentru adaptarea formării profesionale a elevilor la nevoile locale ale pieței muncii.

Consiliul de administrație al unității de învățământ, în urma consultării elevilor, părinților și pe baza resurselor disponibile, va stabili curriculumul la decizia școlii.

VII. Planurile-cadru și programele școlare pentru discipline, respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar vor fi elaborate de către instituțiile și organismele abilitate ale Ministerului Educației și vor fi aprobate prin ordin al ministrului educației.

Programele școlare stabilesc, pentru fiecare disciplină, domeniul de studiu/modulul de pregătire din planul de învățământ, finalitățile urmărite și evidențiază conținuturile fundamentale de ordin teoretic, experimental și aplicativ, oferind orientări metodologice generale pentru realizarea și evaluarea acestora.

Programele școlare pentru disciplinele, respectiv modulele de pregătire opționale se vor putea elabora și la nivelul unităților de învățământ, cu consultarea, după caz, a consiliului profesoral, consiliului consultativ al elevilor, structurii asociative a părinților, precum și a reprezentanților comunității locale sau a operatorilor economici cu care unitatea de învățământ are relații pentru pregătirea practică a elevilor. Programele școlare vor fi aprobate de consiliul de administrație al unității de învățământ.

VIII. Se reglementează profilul de formare a absolventului la sfârșitul învățământului primar, secundar inferior și al celui liceal ca fiind o componentă reglatoare a Curriculumului național, prin raportare la criteriile stabilite prin hotărâre de Guvern, inițiată de Ministerul Educației, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii. Profilul conține descriptorii realizărilor elevilor la sfârșitul unui ciclu de învățământ și este parte componentă a portofoliului personal educațional.

Portofoliul personal educațional cuprinde catalogul electronic, evaluări de profil și recomandări de recuperare, diplomele, certificatele sau alte înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării la activități de învățare, în diferite contexte, precum și produse sau rezultate ale acestor activități, în contexte de învățare formale, nonformale și informale.

Portofoliul personal educațional este elementul central al evaluării învățării și va permite monitorizarea evoluției elevului, prin înregistrarea, în cuprinsul acestuia:

- a) a evaluării profilului elevului, prin observarea parcursului acestuia pe baza unui profil de dezvoltare specific vârstei;
- b) a progresului școlar urmărit prin forme de evaluare continuă, care monitorizează atingerea obiectivelor învățării;

c) a evaluărilor profilului preșcolarului/elevului, realizate diferențiat, în funcție de nivelul de învățământ.

Utilizarea Portofoliului educațional va deveni funcțional începând cu grupa mijlocie din grădiniță și este obligatorie pe tot parcursul învățământului preuniversitar.

IX. Cu privire la **orientarea școlară**, la finalizarea clasei a VIII-a, consilierul școlar și dirigintele va avea obligația să emită o recomandare de încadrare în educația secundară superioară, având caracter de orientare școlară pentru fiecare elev în parte. Recomandarea va fi emisă în baza unei evaluări specifice, care se va comunica și elevului și părinților acestuia. La elaborarea recomandării, vor fi consultate și cadrele didactice de la clasă. Recomandarea are un caracter orientativ în stabilirea opțiunilor celor mai potrivite profilului fiecărui elev și se include în portofoliul educațional.

X. Potrivit prezentului proiect de lege evaluările au fost reglementate în scopul de a integra, de a evalua, orienta, încuraja și optimiza învățarea precum și de a dezvolta capacitatea de autoevaluare a elevului. Evaluarea se centrează pe competențe, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. În acest scop, **Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare va înființa, în termen de 12 luni de la aprobarea prezentei legi, o bancă de instrumente de evaluare unică**, având funcție orientativă pentru evaluare. Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare va răspunde de menținerea și actualizarea permanentă a băncii de instrumente.

La finalul grupei mari a grădiniței, cadrul didactic care a asigurat educația preșcolarilor va întocmi, în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, un raport de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copilului. Activitatea didactică pe parcursul clasei pregătitoare ține cont de constatările raportului, în sensul adaptării corespunzătoare a acesteia la nivelul de dezvoltare a copilului.

La finalul clasei pregătitoare și a clasei întâi, cadrul didactic responsabil va întocmi, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, câte un **raport descriptiv de evaluare** a dezvoltării fizice, socioemoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, a abilităților de citit, scris și calcul matematic, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare. Rapoartele descriptive de evaluare includ o secțiune care revine consilierului școlar și sunt semnate și de către acesta.

La finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, elevii susțin evaluări naționale scrise, obligatorii: limbă și comunicare, matematică și științe, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației. Proba de limbă și comunicare cuprinde, pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților naționale, și limba maternă. Rezultatele evaluărilor vor fi utilizate pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților/ reprezentanților legali ai elevilor și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului, reprezentând criteriu de evaluare a activității profesionale a cadrului didactic.

Aceste evaluări includ și itemi de literație pentru evaluarea nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor.

Evaluarea națională. Concursul de admitere în clasa a -IX-a. Prezentul proiect de lege schimbă paradigma tranziției de la învățământul secundar inferior la învățământul secundar superior prin reglementarea concursului de admitere. Unitățile de învățământ liceal cu statut de Colegiu național vor putea organiza concurs de admitere în clasa a IX-a învățământ liceal, pentru maximum 90% din numărul de locuri atribuite prin planul de școlarizare. Restul locurilor se vor ocupa prin repartitie

computerizată, în urma susținerii evaluării naționale. În situația în care nu se vor ocupa toate locurile prin organizarea concursului de admitere, locurile rămase se vor ocupa prin repartitie computerizată, în urma susținerii evaluării naționale. Organizarea concursului și criteriile de admitere se vor stabili prin decizia Consiliului de administrație al unității de învățământ, care se publică pe site-ul instituției, la începutul fiecărui an școlar.

Absolvenții clasei a VIII-a care au participat la concursul de admitere și nu au fost admiși pot participa la evaluarea națională în vederea repartizării computerizate. Candidații declarați admiși la concurs pot fi organizați în clase de excelență. Colegiile naționale care înființează clase de excelență trebuie să obțină statutul de unitate pilot de excelență, prin ordin al ministrului educației. Procedura de acordare a statutului de unitate pilot de excelență se aprobă prin ordin al ministrului educației, la propunerea Centrului Național de Excelență.

Examenul național de bacalaureat

Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire, foaia matricolă și, după caz, certificat de calificare profesională de nivel 3 sau 4, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal sau pe piața muncii. **Elevii care au promovat clasa a XII-a de liceu cu frecvență, respectiv clasa a XIII-a de liceu – frecvență redusă pot susține examenul național de bacalaureat.** Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:

A - proba scrisă de evaluare a competențelor la disciplinele cuprinse în trunchiul comun - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările; aceasta constă într-o probă unică, prin care se evaluează competențele generale formate pe parcursul ciclului liceal la limba și literatura română, matematică, științe, istoria și geografia României și Europei și științe socio-umane.

B - două probe de evaluare a competențelor lingvistice la două limbi de circulație internațională. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență corespunzător Cadrului european comun de referință pentru limbi. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

C - proba de evaluare a competențelor digitale. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale au dreptul la recunoașterea și la echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

D - probă scrisă la Limba și literatura maternă - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările, care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

E - probe scrise, facultative, specifice profilului sau specializării, la alegerea candidatului, după cum urmează:

- a) pentru profilul real, specializarea matematică-informatică, din filiera teoretică, o probă scrisă din matematică și informatică cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;
- b) pentru profilul real, specializarea științele naturii, din filiera teoretică, o probă scrisă din fizică, chimie și biologie cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;

- c) pentru profilul umanist, specializarea științe sociale, din filiera teoretică, o probă scrisă din istorie și științe socio-umane, cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;
- d) pentru profilul umanist, specializarea filologie, din filiera teoretică o probă scrisă din limba și literatura română și limba și literatura unei limbi de circulație internațională studiate, cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;
- e) pentru filiera profesională, o probă scrisă specifică domeniului de pregătire;
- f) pentru filiera vocațională, o probă specifică profilului sau specializării.

Examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții învățământului secundar superior, liceal, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au susținut proba de evaluare a competențelor lingvistice la două limbi de circulație internațională și proba de evaluare a competențelor digitale și au obținut cel puțin nivelul „independent”;
- b) au susținut proba scrisă de evaluare a competențelor la disciplinele cuprinse în trunchiul comun și au obținut cel puțin nota 6;
- c) au susținut probă scrisă la Limba și literatura maternă și au obținut cel puțin nota 6;

În urma promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat. Absolvenților de liceu care au susținut proba de evaluare a competențelor lingvistice la două limbi de circulație internațională și proba de evaluare a competențelor digitale li se eliberează certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală. Eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea probelor scrise și practice. Proba scrisă, facultativă, specifică profilului sau specializării nu condiționează promovarea examenului de bacalaureat.

Absolvenților de liceu care au susținut proba scrisă, facultativă, specifică profilului sau specializării, li se eliberează certificate care atestă nivelul de competențe specifice profilului sau specializării corespunzător probei susținute. În situația în care absolvenții studiilor liceale nu au susținut/nu au promovat examenul național de bacalaureat, aceștia pot beneficia de cursuri de pregătire, organizate la nivelul unităților de învățământ liceal, precum și la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate. Fiecare absolvent poate beneficia o singură dată de finanțare pentru a participa la cursurile de pregătire pentru examenul național de bacalaureat. Cursurile de pregătire în vederea promovării examenului național de bacalaureat, aprobate de Ministerul Educației, se desfășoară potrivit unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. Pentru anumite filiere, profiluri, specializări sau calificări, stabilite de Ministerul Educației, absolvenții învățământului liceal pot susține un examen de certificare a calificării, separat de examenul de bacalaureat.

XI. Statul sprijină copiii și tinerii capabili de excelență atât în unități de învățământ, cât și în unități pilot de excelență. Astfel, potrivit prezentului proiect, în fiecare județ și în municipiul București, colegiile naționale vor putea funcționa ca unități pilot de excelență, coordonate din perspectiva promovării excelenței în educație de Centrul Național pentru Excelență (C.N.E.), prin DJIP/DMBIP. În unitățile pilot de excelență, se vor putea desfășura activități suplimentare de învățare cu elevii capabili de excelență. Elevii înscriși în formațiunile de studiu din aceste unități beneficiază de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a excelenței. Aceste programe sunt de aprofundare a învățării, de grupare pe abilități, de îmbogățire a curriculumului cu noi domenii, de mentorat și transfer de competență, de accelerare a promovării, conform ritmului individual de învățare.

Absolvenții clasei a VIII-a vor putea fi înscriși în clasa a IX-a, fără susținerea evaluării naționale sau a concursului de admitere la colegiul național și peste numărul maxim de elevi cuprins în acea formațiune/clasă, dacă au obținut, pe parcursul gimnaziului, premiul I la etapa națională a

olimpiadelor școlare organizate și finanțate de Ministerul Educației sau au obținut premiile I, II sau III la competiții internaționale recunoscute de Ministerul Educației.

Elevii cu performanțe deosebite la olimpiadele naționale sau la competițiile internaționale vor putea fi înscriși la filiera/profilul/specializarea care corespunde specificului olimpiadei naționale/competiției internaționale. Lista privind corespondența specificului olimpiadei naționale/competiției internaționale cu filiera/profilul/specializarea la care se face înscrierea se aprobă anual prin ordin al ministrului educației.

XII. Ministerul Educației va organiza la nivelul sistemului național de învățământ programe de pilotare. În unitățile pilot, organizate pentru pilotarea experimentală și de aplicație și pentru pilotarea unor modele noi sau alternative de educație, procesul de învățământ se va putea desfășura prin aplicarea unui alt tip de structură a învățământului preuniversitar, alt curriculum, alt tip de evaluare, alt tip de admitere în ciclul secundar superior, alt tip de management al unității de învățământ preuniversitar, alt sistem de finanțare, altă structură a anului școlar decât cele stabilite de prezenta lege, precum și utilizarea unor manuale și resurse școlare inovative. **Acest tip de pilotare poate include și modele educaționale bilingve, care vizează studiul în limba română și o limbă de circulație internațională, începând cu învățământul primar.**

Vor putea fi unități pilot de excelență Colegiile Naționale, în cadrul cărora vor funcționa clase de excelență, în conformitate cu prevederile unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. Unitățile pilot pentru excelență vor fi coordonate și sprijinite metodologic de C.N.E. Procedura de pilotare poate fi inițiată de Ministerul Educației, de unități de învățământ sau de consorții școlare ori de către DJIP/DMBIP .

XIII. Prin prezentul proiect de lege se reglementează și cuantumul minim al burselor astfel:

- a) bursa de excelență olimpică I/internațională – 1.000 lei/luna;
bursa de excelență olimpică II/națională – 700 lei/luna;
- b) bursă de performanță școlară – 500 lei/luna;
- c) bursă profesională – 300 lei/luna;
- d) bursă socială – 300 lei/luna.

De aceste burse vor beneficia elevii de la cursurile cu frecvență din învățământul preuniversitar de stat, iar de bursele de excelență olimpică vor beneficia și elevii din învățământul preuniversitar particular acreditat.

Fondul pentru burse se alocă unităților de învățământ de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, în funcție de numărul de elevi de la învățământul cu frecvență. Fondul pentru burse nu poate fi folosit cu altă destinație. Autoritățile publice locale pot suplimenta fondul de burse al școlii.

XIV. Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat vor beneficia în continuare de gratuitate la serviciile publice de transport local, județean, interjudețean- rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului calendaristic.

XV. Potrivit prezentului proiect de lege, Ministerul Educației va derula programe de reducere a abandonului școlar în cadrul unui Plan Strategic Integrat de Reducere a Abandonului Școlar, reevaluat în etape, din 5 în 5 ani. Planul Strategic Integrat de Reducere a Abandonului Școlar reprezintă un ansamblu organizat de activități și servicii instituite în scopul reducerii abandonului școlar și a ratei de părăsire a sistemului de învățământ, indiferent de nivelul de educație la care preșcolarul/elevul se află și se aprobă prin hotărâre de guvern, inițiată de Ministerul Educației. Începând cu anul școlar 2022-

2023, anual, direcțiile județene de învățământ preuniversitar vor publica situația privind abandonul școlar de la nivel județean, pentru fiecare unitate de învățământ preuniversitar.

XVI. Începând cu anul școlar 2022-2023, la nivelul sistemului național de învățământ, se va derula Programul Național Integrat “Masă Sănătoasă în școli 2022-2027”, pentru sprijinirea participării la educație a tuturor copiilor. Includerea unităților de învățământ preuniversitar în program se va realiza pe baza unor criterii aprobate de Ministerul Educației și vor fi prioritizate școlile cu vulnerabilitate mare și medie din perspectiva abandonului școlar.

Direcțiile județene de învățământ preuniversitar vor transmite Ministerului Educației trimestrial și ori de câte ori este nevoie, indicatorii de eficiență și impact pentru Programul Național integrat “Masă sănătoasă în școli 2022-2027”, precum și modul în care acesta este derulat.

XVII. Programele de formare inițială pentru cadrele didactice vor include și un modul pedagogic de alfabetizare funcțională.

Se va înființa Programul național de formare a cadrelor didactice în vederea creșterii nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor. Derularea Programului va fi reglementată prin hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației, la propunerea Centrului Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică.

Nivelul de alfabetizare funcțională a beneficiarilor primari ai educației va fi evaluat periodic prin teste online, corespunzător fiecărui nivel și fiecărei clase. Aceste evaluări vor fi realizate prin Platforma națională de alfabetizare funcțională care include teste realizate conform standardelor de alfabetizare funcțională, corelate cu profilul absolventului, pentru clasele de început de ciclu gimnazial și liceal, respectiv pentru clasele a V-a și a IX-a.

Datele colectate prin aceste evaluări vor fi cuprinse într-un raport care se dă publicității anual de Ministerul Educației.

XVIII. Finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale de asigurare a funcționării, va reprezenta, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat.

Statul asigură finanțarea de bază pentru antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, pentru antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ particulare și cel confesionale, acreditate, pentru învățământul obligatoriu.

Finanțarea se face în baza și în limitele costului standard per elev, per preșcolar sau per antepreșcolar, precum și pe baza costului standard per formațiune de studiu, după caz, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației și aprobate prin hotărâre de Guvern. Costul standard per elev pentru unitățile de învățământ defavorizate, stabilite anual prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNFIP, poate fi suplimentat cu **25%**.

Finanțarea se face pe baza și în limitele costului standard per beneficiar direct. În situația în care numărul de beneficiari direcți la nivelul unei formațiuni de studiu este sub numărul minim prevăzut de lege și există o singură clasă pe nivel, finanțarea se asigură per formațiune de studiu.

Costul standard se suplimentează cu **25%** pentru unitățile de învățământ care fac parte din consorții școlare sau consorții de învățământ dual, constituite din unități de învățământ din mediul urban și rural.

Pentru unitățile de învățământ preuniversitar, școlile din spital, înființate în cadrul instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie, finanțarea pentru cheltuielile prevăzute la alin.(2) se asigură, pentru perioada în care antepreșcolarul/ preșcolarul/ elevul este înscris la școala din spital, și

pentru unitățile de învățământ preuniversitar în care sunt înscriși antepreșcolari/ preșcolari/ elevi cu CES integrați în învățământul de masă (care beneficiază de nivelele de intervenție 3-4) cel puțin la nivelul costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev majorat cu **100%** în baza contractului complementar.

Pentru unitățile de învățământ preuniversitar în care sunt înscriși antepreșcolari/ preșcolari/ elevi care beneficiază de nivelele de intervenție 1-2 în conformitate cu dispozițiile art. 51(elevii cu CES integrați în învățământul de masă), se asigură o finanțare, prin transferuri de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, cel puțin la nivelul costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev majorat cu 75%.

B. Statutul și cariera personalului didactic

XIX. Prezentul proiect de lege a învățământului preuniversitar instituie profilul profesional și rolul cadrului didactic, elemente cheie pentru asigurarea unei educații adaptate nevoilor elevilor.

Totalitatea competențelor, cunoștințelor, aptitudinilor și atitudinilor formează profilul cadrului didactic. Profilul cadrului didactic este adaptat pe etape ale carierei și pe niveluri de învățământ și are la bază setul de standarde de calitate pentru programele de formare inițială cu accent pe pregătire practică eficientă, flexibilitate și sprijin pentru debutul în carieră. Profilul cadrului didactic va fi realizat de către Centrul National de Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică (CNFDCCD) în colaborare cu Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică. Profilul de competențe pentru cadrul didactic va avea valoare instrumentală pentru formarea inițială și continuă și pentru managementul în cariera didactică. Rolul cadrului didactic este adaptat pentru satisfacerea cerințelor actuale ale elevilor.

Profesorul va fi:

- autor al procesului de predare- învățare;
- facilitator al învățării;
- mentor al elevilor;
- conector între toți beneficiarii procesului de educației, direcți sau indirecti;
- inovator în educație;

XX. Prin noua Lege a învățământului preuniversitar se înființează Centrul Național pentru Formarea și Dezvoltarea Carierei Didactice, ca instituție publică de interes național cu atribuții în realizarea cartografierii nevoilor de formare, dezvoltarea curriculumului de formare, formarea formatorilor și corelarea acestora cu sistemul de evaluare a cadrelor didactice, cu strategiile și politicile naționale și cu nevoile specifice comunităților educaționale, **punând în aplicare un obiectiv important din România educată care privește nevoia de armonizare a „instituțiilor/structurilor cu atribuții în zona managementului carierei didactice**, atât din perspectiva formării continue cât și a evaluării, recrutării și motivării etc. Pe zona de formare continuă și resurse pentru cadrele didactice, este importantă dezvoltarea structurilor județene existente concomitent cu instituirea unei structuri la nivel național care să asigure pe de o parte cartografierea nevoilor, dezvoltarea curriculumului de formare și formarea formatorilor și, pe de altă parte, corelarea acestora cu sistemul de evaluare a cadrelor didactice, cu obiectivele naționale și cu nevoile specifice comunităților educaționale".

CNFDCD și structurile teritoriale ale acestuia devin astfel centre de resurse, asistență educațională și managerială pentru personalul didactic și sunt furnizori de formare continuă și un pilon central pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și recalificarea profesională, fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale.

Activitățile din cadrul stagiilor de practică pentru ocuparea unei funcții didactice vor fi coordonate de Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației. Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică va avea un rol esențial în desfășurarea activităților din cadrul stagiilor de practică și în analiza portofoliului profesional al cadrelor didactice.

XXI. Prezentul proiect de lege schimbă fundamental accesul la carieră didactică: se introduce instituția juridică a „debutului în stagiatura didactică” și se introduce examenul de licențiere pentru cariera didactică, conform Proiectului România Educată, fiind reglementate obligațiile de stabilirea a unui profil de competențe definit unitar, făcând astfel legătura între cele două examene ale candidatului la cariera didactică – absolvirea programului de formare inițială și cel de licențiere în cariera didactică.

Debutul în stagiatura didactică va avea loc după parcurgerea formării inițiale: masteratul didactic, dubla specializare sau practica pedagogică, cei trei piloni de formare inițială din Proiectul România educată. În același timp se va asigura și flexibilitatea la accesul în cariera didactică pentru absolvenții învățământului superior care nu au parcurs formarea inițială de specialitate, dar ulterior stagiaturii didactice sub îndrumarea unui mentor susțin la examenul de licențiere în cariera didactică o probă scrisă suplimentară din pedagogie. La finalizarea programului de formare inițială, absolventul va susține un examen de certificare, în urma promovării acestuia dobândind calitatea de profesor/cadru didactic stagiar. Pe parcursul perioadei de stagiatură didactică se pune accent pe practica didactică la clasă și pe analiza rezultatelor învățării la elevi. Accent pe întărirea institutiei mentoratului.

Debutul în profesie se va realiza după parcurgerea stagiaturii didactice, la finalul căreia profesorul/cadru didactic stagiar va susține examenul de licențiere pentru cariera didactică, care cuprinde două componente de evaluare sumativă: raportul de evaluare a stagiului practic și un examen scris. Examenul național de licențiere în cariera didactică este organizat de Ministerul Educației, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

Stagiarii care promovează examenul de licențiere în cariera didactică dobândesc titlul de profesor/cadru didactic cu drept de practică în învățământul preuniversitar. Pentru ocuparea funcțiilor didactice este necesară efectuarea stagiaturii didactice cu durata de un an școlar, realizată într-o unitate de învățământ. Pot fi titulari cei care au promovat examenul de licențiere în învățământ, au promovat concursul unic la nivel național (examenul de titularizare promovat cu nota 7) și au ocupat un post didactic vacant publicat pentru angajare pe perioadă nedeterminată, prin concursul unic la nivel național. **Noua lege stabilește faptul că un post didactic este constituit din cel puțin o jumătate de normă didactică.**

XXII. În vederea sprijinirii procesului educational printr-o abordare interdisciplinară a nevoilor copilului/elevului se va institui posibilitatea încadrării în sistemul de învățământ a profesioniștilor din

alte domenii fundamentale ale dezvoltării copilului, sănătate, consiliere/evaluare psihologică și asistență socială.

De asemenea, prezentul proiect reglementează faptul că evoluția în carieră va fi însoțită în mod direct de creșterea complexității rolurilor didactice și de asocierea cu noi responsabilități. Rolurile suplimentare (mentor, formator, evaluator) aduc stimulente suplimentare pentru cadrele didactice calificate (modificări în modul de încadrare, salarizare, normare). *Evoluția în carieră se va realiza plecând de la profesor stagiar și profesor debutant către gradul didactic II, gradul didactic I și titlul de profesor emerit, cu întărirea elementelor practice asigurate prin Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică și cu transformarea portofoliului didactic într-un instrument cu rol formativ, dar și de dovedire a competențelor pentru evoluția în carieră. Analiza portofoliului profesional, recomandarea Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică privind profilul cadrului didactic precum și inspecția școlară specială realizate de inspectorii din cadrul direcțiilor județene de învățământ preuniversitar și Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică fiind principalii piloni în obținerea gradelor didactice II, I și a titlului de profesor emerit.*

Au fost restructurate modalitățile de evaluare a progresului în carieră cu deplasarea accentului de la pregătirea academică pe dovezi autentice ale activității didactice, în relație cu profilul de competențe al profesorilor (observația la clasă, interviu între profesor și evaluator, autoevaluarea profesorului, analiza portofoliului profesorului, valorificarea rezultatelor evaluărilor periodice).

XXIII. Prezentul proiect de lege aduce schimbări importante în ceea ce privește salarizarea cadrelor didactice. În conformitate cu principiul importanței sociale a muncii, **salarizarea cadrului didactic stagiar și debutant din sectorul educației se realizează în raport cu complexitatea, responsabilitatea și nivelul studiilor, într-un quantum egal cu salariul mediu brut pe economie din anul bugetar încheiat.**

XXIV. Se vor asigura formarea inițială și continuă a profesorilor, în acord cu flexibilizarea curriculară, cu măsurile de digitalizare și cu dezvoltarea competențelor-cheie, în acord cu proiectul România Educată. Conform prezentului proiect, dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale, având următoarele finalități generale:

- a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător profilului funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;
- b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și control;
- d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea de competențe digitale și de predare prin instrumente digitale pentru utilizarea noilor tehnologii și a resurselor educaționale deschise;
- f) dobândirea de competențe și abilități sociale prin/pentru consilierea educațională și orientarea în carieră și educația adulților;

g) dobândirea de competențe de comunicare în limbi de circulație internațională;

h) dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități.

Valorile și principiile statuate în România Educată au fost integrate în ansamblul activităților profesorului, având în vedere faptul că acesta este formator de caractere și nu simplu transmițător de cunoștințe.

Potrivit prezentului proiect de lege, profesorul va integra în procesul de predare-învățare:

- sprijinirea excelenței și motivarea acesteia în învățare, în sensul atingerii potențialului maxim al fiecărui elev, astfel încât acesta să-și descopere abilitățile, talentele și să și le fructifice;
- respectarea normelor privind echitatea astfel încât să asigure și să respecte dreptul fiecărui elev de a avea șanse egale de acces și de progres în educație, dar și de finalizare a studiilor;
- promovarea diversității ca resursă de învățare pentru a genera elevilor atitudini incluzive și tolerante;
- respectarea normelor privind integritatea, astfel încât să ofere elevilor un set de repere valorice, axiologice, pe tot parcursul educațional. Personalul didactic are obligația să transmită cunoștințe și valori în egală măsură;
- exercitarea cunoștințelor și competențelor cu profesionalism astfel încât procesul de predare-învățare să fie de înaltă calitate, cu respectarea principiilor eticii și deontologiei;
- stăruința în pregătirea profesională permanentă pentru atingerea potențialului maxim profesional;
- acordarea respectului reciproc și sprijinului în îndeplinirea obligațiilor profesionale;
- promovarea respectului prin educație, pentru însușirea de către elevi a valorilor și principiilor dintr-o societate democratică;
- comunicarea transparentă în evaluare pentru a asigura o încredere ridicată a beneficiarilor actului de predare învățare;
- colaborarea și construirea unui parteneriat cu familia în procesul de educația a elevului, respectiv pentru dezvoltarea lui fizică, intelectuală și morală, ca principal instrument al realizării unui sistem de educație deschis;
- contribuirea la starea de bine a elevilor astfel încât să faciliteze accesul la consiliere școlară și vocațională tuturor elevilor;
- flexibilitatea în procesul și în parcursul educațional astfel încât școala să ofere un răspuns corect diversității beneficiarilor și comunităților de învățare;
- respectarea atribuțiilor prevăzute în fișa postului prin manifestarea unei atitudini proactive, de perfecționare permanentă prin participarea la activitățile de formare continuă.

În activitatea sa, personalul didactic va pune în prim plan respectarea interesului superior al antepreșcolarului/preșcolarului/elevului. Personalul didactic va fi obligat să se abțină de la orice activitate care aduce atingere valorilor și principiilor care guvernează sistemul national de învățământ,

acesta trebuie să reprezinte un model de etică și integritate pentru elevi și societate. **Pentru a asigura obiectivitatea în activitatea de predare și evaluare la clasă, personalului didactic îi este interzis să desfășoare meditații cu elevii de la clasă**, având ca obligație de diligență să depună eforturi în vederea eliminării necesității pregătirii suplimentare pentru atingerea profilului de competențe de la absolvenții ciclului în care predă. Fapta de a desfășura meditații cu elevii de la clasă este prevăzută ca fiind abatere disciplinară și este sancționată.

XXV. Pentru respectarea interesului superior al elevului și pentru că realitatea socială impune acest lucru, se definesc ca fiind abateri disciplinare faptele de: violență fizică, abuz emoțional precum și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor. În situația aplicării sancțiunii disciplinare cu desfacerea contractului individual de muncă pentru fapte referitoare la acte de violență fizică, abuz emoțional și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor, **pentru o perioadă de 10 ani persoana sancționată nu poate exercita nicio activitate didactică în sistemul de învățământ**, cu pierderea calității de titular în învățământ.

XXVI. În ceea ce privește pensionarea personalului didactic, acesta beneficiază de pensie în condițiile prevăzute de legislația de asigurări sociale și pensii care reglementează sistemul public de pensii. În termen de 30 de zile calendaristice anterior împlinirii condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, personalul didactic poate opta pentru continuarea executării contractului individual de muncă până la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută de lege pentru bărbați, respectiv vârsta de 70 de ani. Angajatorul nu poate îngreuna sau limita acest drept.

C. Arhitectura de sistem

XXVII. Arhitectura administrativă de coordonare a sistemului național de învățământ este esențială pentru implementarea coerentă a măsurilor din Legea învățământului preuniversitar. În acest context, **Ministerul Educației, are rol de elaborare și implementare a politicii naționale** în domeniul învățământului preuniversitar, drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației și **va fi sprijinit în activitatea sa de structuri specializate pe următoarele 4 domenii:**

- Elaborarea și monitorizarea politicilor publice din educație, definind totodată obiectivele și țintele naționale de politică publică și monitorizând translația acestora la nivel județean și atingerea lor. Aceasta ar trebui să dețină corespondenți în plan local, printr-o rețea adecvată de statisticieni cu acces la datele și competențe de analiză și interpretare a acestora.
- Administrarea rețelei școlare din perspectiva infrastructurii, resursei umane și asigurării sprijinului necesar în derularea activităților educaționale și de management.
- Realizarea, monitorizarea aplicării și revizuirea curriculumului național, organizarea evaluărilor și examenelor naționale, repere metodologice pentru zona de curriculum și evaluare etc.

- Formarea continuă și asigurarea resurselor educaționale pentru întreg personalul din sistemul de educație preuniversitar. Totodată, se va asigura consiliere și orientare în sfera proiectelor și activităților care implică parteneriate sau accesarea de fonduri private, naționale sau europene.

XXVIII. În subordinea Ministerului Educației se vor înființa:

- 1. Unitatea Executivă pentru Suport, Mentenanță și Asistență Tehnică pentru Digitalizare**, instituție publică cu personalitate juridică, cu finanțare de la bugetul de stat și din venituri proprii, cu responsabilități în:
 - formarea utilizatorilor de tehnologie digitală din sistemul național de învățământ preuniversitar;
 - digitalizarea proceselor și asistență în furnizarea de soluții pentru probleme informatice la nivel hardware și software, în condițiile prevăzute de lege, inclusiv prin folosirea de colaboratori externi, angajați pe bază de contract civil, experți în IT, remunerați conform legii.
- 2. Direcțiile Județene de Învățământ Preuniversitar/a Municipiului București**, servicii publice deconcentrate aflate în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, formate prin reorganizarea Inspectoratelor Școlare Județene/Municipiului București și prin comasarea cu Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională/ Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, prin preluarea activităților și structurilor de la aceste instituții. **DJIP vor funcționa cu atribuții privind inspectia de specialitate, organizarea de sistem, gestionarea mobilității personalului didactic, evoluția în carieră- gradele didactice și titlul didactic de profesor emerit și alte atribuții administrative privind organizarea procesului de învățământ și** sunt conduse de directori generali numiți prin ordin al ministrului educației, în urma susținerii unui concurs de selecție. Directorul va încheia contract de management cu ministrul educației pe perioada mandatului demnitarului.
- 3. Autoritatea Națională pentru Inspecție Școlară și Asigurarea Calității**, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Educației, finanțată integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației. **În cadrul Autorității va funcționa Comisia Națională pentru Inspecție Școlară cu prerogative de verificare a respectării normelor de etică și deontologie profesională de către cadrele didactice.** Autoritatea va fi condusă de un Președinte cu rang de secretar de stat și va avea următoarele atribuții principale: **inspecția școlară generală a unităților de învățământ preuniversitar, inspecția tematică și evaluarea calității, asigură respectarea normelor de etică și realizează procesul de evaluare a calității.** Personalul Autorității va fi format din personal de specialitate, inspectori școlari care au gradul didactic I și personal contractual.
- 4. Centrul Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactice**, instituție publică de interes național, finanțată de la bugetul de stat și din venituri proprii, în subordinea Ministerului Educației având **ca scop:** formarea continuă și asigurarea resurselor educaționale pentru întreg personalul din sistemul de educație preuniversitar, realizarea cartografierii nevoilor, dezvoltarea curriculumului de formare, formarea formatorilor și corelarea acestora cu sistemul de evaluare a cadrelor didactice, cu strategiile

și politicile naționale și cu nevoile specifice comunităților educaționale, organizarea și furnizarea de formare continuă pentru personalul didactic, de conducere, îndrumare și control, precum și pentru personalul didactic auxiliar din învățământul preuniversitar. CNFDCCD funcționează cu structuri teritoriale, cu personalitate juridică, constituite la nivel județean, prin reorganizarea Caselor Corpului Didactic și preluarea activităților și structurilor acestor instituții, prin ordin al ministrului educației. Organizarea și funcționarea CNDCD se aprobă prin ordin al ministrului educației în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

5. Se reorganizează Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație și se înființează Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare și Institutul pentru Științele Educației, prin preluarea activității și structurilor specializate de la Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație, care se desființează, ambele instituții cu un rol complementar în realizarea, monitorizarea aplicării și revizuirea curriculumului național, organizarea evaluărilor și examenelor naționale, repere metodologice pentru zona de curriculum și evaluare.

6. Se înființează Centrul Național pentru Învățământ Profesional și Profesional Dual, ca organ de specialitate în subordinea Ministerului Educației, instituție publică cu personalitate juridică prin reorganizarea Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, care se desființează.

7. Se înființează Centrul Național pentru Educație Incluzivă, instituție publică, de interes național, în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, cu buget propriu de venituri și cheltuieli, finanțată din venituri proprii și din subvenții de la bugetul de stat.

D. Reformă management și guvernare unități de învățământ

XXIX. Unitățile de învățământ preuniversitar de stat cu personalitate juridică vor fi conduse de:

- consiliile de administrație,
- directori, directori adjuncți și directori administrativi.

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii vor conlucra cu Comisia pentru Asigurarea Calității și Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică, cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale.

Consiliul profesoral al unității de învățământ va fi format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea de învățământ cu personalitate juridică, va fi prezidat de către director și se va întruni lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

Potrivit prezentului proiect, Comisia pentru Asigurarea Calității va elabora și coordona aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, va analiza rapoartele întocmite cu ocazia inspecțiilor generale și tematice și va formula propuneri de îmbunătățire a calității educației la nivelul unității de învățământ.

De asemenea, Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică este organismul care va identifica nevoile de formare continuă ale personalului didactic, programele și proiectele destinate formării continue a personalului didactic și monitorizează activitatea cadrelor didactice stagiare, evoluția în carieră a cadrelor didactice, participarea personalului didactic la programe și proiecte de formare continuă, precum și progresul elevilor în urma participării cadrelor didactice la programele și cursurile de formare continuă.

În cazul unităților de învățământ cu personalitate juridică cu mai puțin de 300 de elevi sau mai puțin de 300 de antepreșcolari, preșcolari și elevi, și Comisiile pentru Asigurarea Calității și pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică se pot constitui la nivelul a două unități de învățământ apropiate.

XXX. Potrivit prezentului proiect de lege, guvernanta sistemului national de învățământ va fi realizată de Ministerul Educației, instituțiile și autoritățile din subordinea și coordonarea acestuia, de unitățile de învățământ preuniversitar de stat, particulare și confesionale autorizate/acreditate, în colaborare cu alte autorități ale administrației publice și instituții cu atribuții în domeniul educației, cu respectarea principiului parteneriatului social.

Managementul unităților de învățământ este orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate

Se va defini profilul profesional al managerului școlar. Astfel, recrutarea, formarea și evaluarea managerilor școlari **se va realiza în baza standardelor profesionale care formează profilul profesional al managerului școlar**, aprobate prin ordin al ministrului educației în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a legii.

Managementul și guvernanta sistemului de învățământ la nivel local se realizează prin:

Funcțiile de conducere de la nivelul direcțiilor generale de învățământ preuniversitar: director general, director general adjunct, inspectorii școlari de îndrumare și control și funcțiile de conducere de la nivelul birourilor teritoriale ANISAC; șeful biroului teritorial;

Managerii școlari de la nivelul unității de învățământ preuniversitar: director, director adjunct, director administrativ;

Funcțiile de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar, inspectorii școlari din cadrul direcțiilor generale de învățământ preuniversitar și birourilor teritoriale ANISAC și alte funcții stabilite prin hotărâre a Guvernului;

Alte funcții de conducere din unități conexe ale învățământului preuniversitar potrivit specificului acestora, stabilite prin reglementări ale Ministerului Educației.

Se instituie, pentru prima dată obligativitatea parcurgerii unui program de formare inițială de către managerul școlar, în prima săptămână de la preluarea mandatului educational, indiferent dacă acesta a mai exercitat anterior alte mandate educaționale/ contracte de management. Managerul școlar care exercită primul mandat management este consiliat în activitate de un mentor pentru management educațional.

Se înființează Corpul Managerilor Educaționali, format din mentorii pentru management educational, organism de specialitate aflat în coordonarea Ministerului Educației.

Scopul acestui Corp este acela de a dezvolta politicile publice din educație, derularea activității de mentorat pentru directorii aflați la început de carieră și de a asigura monitorizarea, evaluarea și respectarea principiilor etice și a conduitei deontologice în managementul școlar. Corelat cu aceste

măsurile, Centrul Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică va înființa un Program Național de formare a mentorilor educaționali. Selecția persoanelor care vor face parte din Corpul Managerilor Educaționali se realizează prin concurs public.

Schimbarea procedurii de recrutare a directorilor, directorilor adjuncți și directorilor administrativi, bazată pe un proces complex de selecție și cuprinde următoarele etape:

- **evaluare motivațională** în cadrul căreia se testează capacitățile și aptitudinile personale ale candidatului; evaluarea motivațională se realizează de comisia de concurs **împreună cu specialiști în psihometrie;**
- **probă scrisă ;**
- **interviu.**

Recrutarea pentru ocuparea funcțiilor de director și de director adjunct se realizează prin concurs public, național, organizat prin direcțiile județene de învățământ preuniversitar, sub coordonarea Ministerului Educației, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. În urma promovării concursului, directorul încheie contract de management educațional cu directorul general al direcției județene de învățământ preuniversitar, al cărui conținut este aprobat prin ordin al ministrului educației.

E. Prezenta lege va intra în vigoare în 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I

În termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației stabilește, prin ordin al ministrului educației măsurile tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ și elaborează metodologiile, regulamentele și alte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi.

2.4 Alte informații *)

**Secțiunea a 3-a:
Impactul socioeconomic **)**

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social: efectele prezentului proiect vor asigura creșterea calității procesului de învățământ, satisfacerea nevoilor beneficiarilor direcți și indirecti ai educației, scăderea ratei de abandon școlar și de părăsire timpurie a școlii, a ratei analfabetismului funcțional. De asemenea, aplicarea prezentei legi va asigura o creștere a competențelor dobândite de absolvenții învățământului profesional, vocațional și teoretic ceea ce va asigura adaptarea rapidă la nevoile în schimbare de pe piața forței de muncă.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici						
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri						
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător						
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
3.9 Alte informații						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0	0	0	0	0	0
a) buget de stat, din acesta:	0	-5006814	-8959918	-8959918	-8959918	-6377313,6
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
iii. sume defalcate din TVA	0	-5006814	-8959918	-8959918	-8959918	-6377313,6
b) bugete locale din care:	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6
i. impozit pe profit						
ii. sume defalcate din TVA	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0	11323123	26756390	29068520	31002516	19630109,8
a) buget de stat, din acesta:	0	6316309	17796472	20108602	22042598	13252796,2
i. cheltuieli de personal	0	5092102	16509865	18781995	20715991	12219990,6
ii. bunuri și servicii	0	10000	40000	80000	80000	42000
iii. alte cheltuieli	0	1214207	1246607	1246607	1246607	990805,6
b) bugete locale:	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii	0	1248368	4993472	4993472	4993472	3245756,8
iii. asistență socială	0	3758446	3966446	3966446	3966446	3131556,8
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	0	-11323123	-26756390	-29068520	-31002516	-19630109,8
a) buget de stat	0	-11323123	-26756390	-29068520	-31002516	-19630109,8
a) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare		Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind						

fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8 Alte informații						
<p>Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
<p>5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se abrogă titlul I și titlul II , titlul IV capitolul 1 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 20 iulie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare. - La data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern privind organizarea și funcționarea ANISAC se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 155/2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 4 februarie 2022. - La data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Învățământ Profesional și Profesional Dual se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 855/1998 privind înființarea Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 465 din 04 decembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare. <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:</p> <p>OME privind aprobarea Metodologiei privind regimul actelor de studii emise de unitățile și de instituțiile de învățământ Hotărâre a Guvernului privind Conținutul și formatul actelor de studii OME privind aprobarea Metodologiei privind documentele școlare oficiale OME privind aprobarea Programelor pentru examenul național de bacalaureat OME privind aprobarea calendarului, metodologiei și modul de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat</p>						

OME privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

OME privind organizarea învățământului cu frecvență redusă

OME pentru aprobarea Metodologiei privind derularea activităților în unitățile de învățământ în sistem online

OME privind aprobarea rețelei școlare

HG privind aprobarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei de înființare, desființare și funcționare a consorțiilor școlare

HG privind aprobarea modului de funcționare și coordonare ale activității consorțiilor școlare

OME privind aprobarea Metodologiei de Accreditarea furnizorilor de educație timpurie

HG privind aprobarea Metodologiei de organizare a unităților de educație timpurie precum și a standardelor de calitate a acestora

OME privind aprobarea planurilor - cadru

OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și funcționare a structurilor parteneriale consultative pentru învățământul liceal profesional

OME pentru aprobarea standardelor de pregătire profesională

OME privind metodologia de organizare și funcționare a învățământului liceal profesional dual

HG privind aprobarea Metodologiei de finanțare de investiții specifice în agricultură

Ordin comun privind aprobarea Listei liceelor profesionale cu profil preponderent agricol

Ordin comun pentru aprobarea Metodologiei privind modul de utilizare a veniturilor proprii obținute prin valorificarea produselor realizate din loturile didactice din cadrul liceelor profesionale cu profil preponderent agricol

HG privind atribuirea unor loturi didactice experimentale liceelor profesionale cu profil preponderent agricol, din fondul de rezervă aflat la dispoziția consiliilor locale sau, după caz, din alte surse

OME privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal militar

OME pentru aprobarea programelor școlare pentru disciplinele de specialitate militară

Ordine de ministru privind Metodologia de elaborare și aprobare a Planurilor-cadru de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, subofițerilor, agenților de poliție și a agenților de poliție penitenciară

OME privind Metodologia de avizare a Planurilor-cadru de învățământ și a programelor școlare/analitice pentru formarea maiștrilor militari, subofițerilor, agenților de poliție și a agenților de poliție penitenciară

Ordine de ministru privind constituirea consiliilor de conducere din unitățile de învățământ postliceal militar, de ordine publică și securitate națională

Instrucțiuni privind funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare a învățământului de artă și a învățământului sportiv

OME privind organizarea și funcționarea învățământului postliceal

HG privind aprobarea cifrei de școlarizare pentru învățământul postliceal de stat

OME privind aprobarea criteriilor generale de admiterea în învățământul postliceal

Ordine privind aprobarea unor metodologii cadru privind admiterea în învățământul postliceal din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională,

OME privind aprobarea programelor școlare pentru Limba și literatura maternă, la Istoria și tradițiile minorităților naționale și la Istoria și tradițiile minorității naționale

OME privind aprobarea programelor școlare pentru învățământ în limbile minorităților

OME pentru aprobarea manualelor școlare pentru învățământ în limbile minorităților

OME pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului la distanță ca parte a învățării pe tot parcursul vieții, cetățenilor români și străini

HG privind organizarea și funcționarea CNID

HG privind aprobarea modului de organizare a serviciilor educaționale și de asistență oferite copiilor cu dizabilități/cerințe educaționale speciale.

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare a educației speciale

HG privind aprobarea Metodologiei de acordare a sprijinului pentru elevii/preșcolarii cu dizabilități/cerințe educaționale speciale școlarizați în unitățile de învățământ incluzive sau în unități de învățământ special, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu

HG privind aprobarea Strategiei Naționale de Inserție pe Piața Forței de Muncă a tinerilor cu cerințe educaționale speciale

OME pentru aprobarea unităților de învățământ care vor organiza Școala din spital

OME privind aprobarea Metodologiei-cadu de organizare a școlarizării elevilor la școala din spital

OME privind aprobarea programei diferențiată de susținere a evaluării naționale și a examenului național de bacalaureat pentru elevii cuprinși în forma de școlarizare din spital, precum și pentru toți elevii cu cerințe educaționale speciale, îndelung spitalizați.

OME privind înființarea Centrelor de excelență

OME privind aprobarea Normelor metodologice pentru susținerea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte

HG privind aprobarea Normelor metodologice privind cheltuielile cu organizarea și desfășurarea competițiilor școlare, extrașcolare și extracurriculare, cuantumul stimulentei financiare acordate elevilor premiați, profesorilor care i-au pregătit și unităților școlare de proveniență a premianților

OME privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Excelență

OME pentru aprobarea Programelor de formare psihopedagogică pentru funcțiile didactice de educator-puericultor, educatoare, învățător, antrenor și maestru-instructor

OME privind aprobarea standardelor profesionale pentru funcțiile didactice

OME privind aprobarea criteriilor de acordare a burselor de la bugetul de stat pentru studenții care frecventează cursurile masterului didactic

HG privind aprobarea standarde de calitate pentru programele de formare inițială

OME pentru aprobarea metodologiei privind stabilirea profilului de competențe pentru cadrul didactic.

OME privind aprobarea procedurii și a criteriilor de selecție a cadrelor didactice în vederea constituirii Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului național de licențiere în cariera didactică

OME pentru aprobarea Metodologiei de recunoaștere și atestare a competențelor profesionale pentru ocuparea funcției de educator-puericultor

OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a concurs național unic pentru ocuparea posturilor didactice/catedrele vacante și rezervate

OME privind aprobarea Procedurii de constituire a posturilor didactice la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a concursului organizat la nivelul unității de învățământ particular pentru ocuparea posturilor didactice/catedrele vacante și rezervate

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității manageriale desfășurate de directorii și directorii adjuncți din unitățile de învățământ preuniversitar și a inspectorilor școlari

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității inspectorilor școlari din birourile teritoriale ANISAC

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității manageriale desfășurate de personalul de conducere al direcțiilor județene de învățământ preuniversitar

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a inspectorului școlar teritorial

OME privind aprobarea Metodologiei de acordare a gradației de merit și a implementării programului național de stimulare a excelenței didactice

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenelor pentru obținerea gradelor didactice

OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a formării continue

OME privind aprobarea sistemului de acumulare, recunoaștere și echivalare a creditelor profesionale transferabile

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului național de ocupare a funcțiilor de director, director adjunct respectiv de director administrativ din unitățile de învățământ

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului de selecție pentru ocuparea funcțiilor de directori generali/ directorilor generali adjuncți ai direcțiilor județene de învățământ preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de directori al unităților destinate activităților extrașcolare

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de îndrumare și control din direcțiile județene de învățământ preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de conducere de inspector școlar teritorial al Autorității Naționale pentru Inspecție Școlară și Asigurarea Calității

OME privind aprobarea Normelor în baza cărora personalul didactic de conducere, de îndrumare și control poate fi degrevat total sau parțial de norma didactică

OME privind aprobarea Metodologiei și criteriilor de acordare a gradației de merit

OME privind aprobarea regulamentului de acordare a distincțiilor și premiilor pentru personalul didactic

OME privind aprobarea Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului de odihnă pentru cadrele didactice

OME privind aprobarea Standardelor naționale care stau la baza acreditării, metodologiilor de evaluare externă, procedura de acreditare, precum și tarifele percepute în vederea acreditării unităților de învățământ preuniversitar

HCL/HCGMB privind aprobarea Regulamentelor de organizare și funcționare, precum și structura organizatorică a palatelor copiilor, cluburilor copiilor și cluburilor sportive școlare, respectiv a Palatului Național al Copiilor se aprobă prin hotărâre a consiliului local, respectiv a Consiliului General al Municipiului București.

OME pentru aprobarea măsurilor tranzitorii la nivelul sistemului național de învățământ, până la elaborarea metodologiilor, regulamentelor și celorlalte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi.

5.2 Impactul asupra legislației in domeniul achizițiilor publice – nu este cazul

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

5.3.1 Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Prezentul act normativ va fi lansat spre consultare publică. Prezentul proiect va fi dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Prezentul act normativ va fi lansat spre consultare publică
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - necesită aviz b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social - necesită aviz d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi - necesită aviz
6.6 Alte informații
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.
7.3 Alte informații
Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Se înființează Centrul Național pentru Excelență, organism de specialitate al Ministerului Educației, fără personalitate juridică, cu rol de elaborare a strategiilor de identificare și de selecție a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte.

Se înființează Direcțiile Județene de Învățământ Preuniversitar/a Municipiului București, ca servicii publice deconcentrate aflate în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, prin reorganizarea Inspectoratelor Școlare Județene/Municipiului București și prin comasarea cu Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională/ Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, prin preluarea activităților și structurilor de la aceste instituții.

Se înființează Autoritatea Națională pentru Inspecție Școlară și Asigurare a Calității, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Educației, prin reorganizarea Agenției Române pentru Asigurarea Calității și preluarea atribuțiilor de inspecție școlară de la inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București.

Se înființează Centrul Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică (CNFDCCD), instituție publică de interes național, în subordinea Ministerului Educației.

Se înființează Centrul Național pentru Învățământ Profesional și Profesional Dual, ca organ de specialitate în subordinea Ministerului Educației, instituție publică cu personalitate juridică prin reorganizarea Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, care se desființează.

Se înființează Centrul Național pentru Educație Incluzivă (CNEI), instituție publică, de interes național, în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, cu buget propriu de venituri și cheltuieli, finanțată din venituri proprii și din subvenții de la bugetul de stat.

Se înființează Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare și Institutul pentru Științele Educației prin preluarea activității și structurilor specializate de la Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație, care se desființează.

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect privind Legea învățământului preuniversitar.

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Sorin Mihai CÎMPEANU

Avizatori

Ministrul finanțelor Adrian CÂCIU	Ministrul justiției Marian-Cătălin PREDOIU
Ministrul muncii și solidarității sociale Marius-Constantin BUDĂI	Ministrul sănătății Alexandru RAFILA
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale Petre DAEA	Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației Attila-Zoltán CSEKE
Ministrul transporturilor și infrastructurii Sorin Mihai GRINDEANU	Ministrul apărării naționale Vasile DÎNCU
Ministrul afacerilor interne Lucian Nicolae BODE	Ministrul afacerilor externe Bogdan Lucian AURESCU
Ministrul culturii Lucian ROMAȘCANU	Președintele agenției naționale a funcționarilor publici Vasile-Felix COZMA